

Kongres 08

SYGEPLEJEN I ET KRYDSFELT

Beretning

2006-2008

DANSK SYGEPLEJERÅD
Beretning 2006-2008

Beretning 2006-2008

Redaktion: Dansk Sygeplejeråd

Forsidefoto: Lizette Kabré

Fotos:

Alex Tran

Heine Pedersen

Kristian Fristed Eskildsen

Lizette Kabré

Simon Klein/Makwerk

Layout: Dansk Sygeplejeråd Grafisk Enhed 08-03

Tryk: Schultz Grafisk

ISBN 87-7266-331-6

Copyright © Dansk Sygeplejeråd 2008

Alle rettigheder forbeholdes.

Fotografisk, mekanisk eller anden form for gengivelse eller mangfoldiggørelse er kun tilladt med angivelse af kilde.

Vi flytter grænser – i organisation, fag og samfund

Dansk Sygeplejeråd flytter grænser – i organisation, fag og samfund. Vores pejlemærke er klart: Vi skaber resultater til medlemmerne.

Derfor har vi i beretningsperioden rustet organisationen til de udfordringer, vi står overfor. 15 amtskredse er blevet til fem kredse, så vi har en organisation, der bygger på nærhed, sammenhæng og slagkraft. Vi har oprettet en Lederforening. Og vi har arbejdet målrettet på at styrke tillidsrepræsentanterne, både via uddannelse og gennem et stort forskningsprojekt, som skal bane vej for en ny udviklingsretning.

Et andet væsentligt indsatsområde i beretningsperioden er overenskomstforhandlingerne med regioner og kommuner. Vores hovedkrav er markant bedre løn til sygeplejerskerne. Det handler i bund og grund om ligeløn: Sygeplejerskerne har i dag et lønefterslæb på 27 pct. i forhold til privatansatte med samme uddannelseslængde. Men markante lønforbedringer kan ikke stå alene. Derfor har vi også på en række felter arbejdet på at skabe rammer for et bedre arbejdsliv, ligesom vores hovedorganisation FTF har indgået en trepartsaftale om bl.a. kompetenceudvikling og seniorinitiativer.

Professionens udvikling har fyldt meget i organisationens aktiviteter. Dansk Sygeplejeråd har bl.a. sat sit tydelige præg på revisionen af sygeplejerskeuddannelsen, ligesom vi har medvirket til, at den nye specialuddannelse til kræftsygeplejersker er sat på skinner. Dansk Sygeplejeråd har også sat fokus på sygeplejens placering i fremtidens sundhedsvæsen – bl.a. med et forslag om, at det danske sundhedsvæsen skal indføre kliniske ekspertsygeplejersker. Denne indsats hænger sammen med et projekt om fagidentitet, som organisationen har påbegyndt.

Dansk Sygeplejeråd har også brugt mange kræfter på at påvirke sundhedsvæsenets udvikling, fordi det har stor betydning for sygeplejerskernes arbejdsfelt. Det gælder bl.a. i forhold til sygeplejerskemanglen, kvalitetsreformen, de medicinske patienter, akutområdet, social ulighed i sundhed, kræftområdet og ændring af autorisationsloven. Via egne udspil og politisk arbejde har organisationen været med til at påvirke den sundhedspolitiske dagsorden, bl.a. i forbindelse med folketingsvalget.

Dansk Sygeplejeråd har medlemsfremgang og har nu flere end 75.000 medlemmer. Det er et stærkt udgangspunkt for at skabe resultater til sygeplejerskerne.

Connie Kruckow
Formand

Beretningen er struktureret efter Dansk Sygeplejeråds holdningspapirer og illustrerer organisationens aktiviteter i perioden december 2006 til februar 2008.

INDHOLD

ORGANISATIONENS LIV OG DEMOKRATI	7
Det organisatoriske område	7
Ny struktur og nye arbejdsformer	7
Tillidsrepræsentanter	8
Lederforeningen	9
Sygeplejestuderendes Landssammenslutning (SLS)	9
Seniorsammenslutningen	10
Klubber	10
Sygeplejeetisk Råd	10
Øvrige organisatoriske aktiviteter	10
Nationalt samarbejde	11
Internationalt samarbejde	11
Solidaritetsarbejde	12
Kommunikation	13
Øvrige fællesskaber	14
EN PROFESSION MED HØJ VÆRDI FOR SAMFUNDET	17
Overenskomstforhandlinger i regioner og kommuner	17
Overenskomstforhandlinger i staten	19
Overenskomstforhandlinger på privatområdet	20
Arbejds miljø	21
Arbejdsskader	23
ET STÆRKT FAG I UDVIKLING	25
Professionsudvikling	25
Grunduddannelse	26
Efter-, videre- og specialuddannelse	28
Sygeplejeforskning	28
Kvalitet	29
Patientsikkerhed	29
Øvrige faglige indsatsområder	30
Stipendier	30
Faglige selskaber og dasys	31
Sygeplejefagdag 2008	31
Ledelse	32
ET SAMMENHÆNGENDE OG FOREBYGGENDE SUNDHEDSVÆSEN	35
Sygeplejerskemanglen	35
Sundhedsfremme og forebyggelse	36
Kvalitetsreform	36
Medicinske patienter	39
Sammenhængende patientforløb	39
Akutberedskab og skadepoliklinikker	39
Sundhedshotline	40
Kræftområdet	40
Mangfoldighed	40
Ligestilling	40
Samarbejde med sundhedspolitiske beslutningstagere	40
Folketingsvalget	42
Velfærdsdemonstrationer	42

Organisationens liv og demokrati

Dansk Sygeplejeråd arbejder hele tiden på at udvikle sig som organisation og på at sikre en demokratisk og åben organisation, som giver medlemmerne indflydelse på de politiske beslutninger. Vi prioriterer at samarbejde med organisationer, som vil være med til at arbejde for bedre vilkår for sygeplejersker, og som sammen med os vil præge sundhedspolitikken både i Danmark og i udlandet. Udadtil er Dansk Sygeplejeråds mål at forblive en af de mest hørte og respekterede sundhedsorganisationer i Danmark.

Dansk Sygeplejeråd har i denne beretningsperiode været igennem en række organisatoriske forandringer. 15 kredse er blevet til fem, Lederforeningen har set dagens lys, og der har været valg til begge dele. Samtidig har der været afholdt en ekstraordinær kongres.

DET ORGANISATORISKE OMRÅDE

Medlemsfremgang

Dansk Sygeplejeråd havde i januar 2008 75.066 medlemmer, heraf 53.499 aktive medlemmer i beskæftigelse. Det er en stigning på syv pct. i forhold til aktive beskæftigede medlemmer i januar 2000. Organisationsprocenten er på 94 pct. inden for de primære sygeplejefaglige arbejdsområder.

Fremskrivninger viser et forventet fald i antallet af aktive medlemmer frem mod 2015 på grund af medlemmernes aldersmæssige fordeling.

Dansk Sygeplejeråd har iværksat et projekt, som fokuserer på fastholdelse og rekruttering af medlemmer, og som forventes afsluttet i løbet af efteråret 2008.

NY STRUKTUR OG NYE ARBEJDSFORMER

På kongressen i marts 2007 fik Dansk Sygeplejeråd en ny struktur, der bygger på nærhed, sammenhængskraft og slagkraft. Den nye struktur trådte i kraft den 8. november 2007, og Dansk Sygeplejeråd har nu fem lokale kredse svarende til de fem regioner. Hver kreds er opdelt i et antal valgkredse, der geografisk tager udgangspunkt i de tidligere amtskredse.

Der blev afholdt valg til de fem kredsbestyrelser i efteråret 2007. Medlemmerne havde mulighed for at stemme skriftligt eller elektronisk. Der var opstillet 199 kandidater til de i alt 166 pladser. Stemmeprocenten var på 39 pct. Der var kampvalg om formandsposten i to kredse.

Den nye struktur medfører også, at Dansk Sygeplejeråds hovedbestyrelse er reduceret fra 19 til 15 medlemmer. Hovedbestyrelsen består af fem kredsformænd, fem kreds næstformænd, en repræsentant for SLS, formanden for Lederforeningen samt Dansk Sygeplejeråds formand og to næstformænd.

Hovedbestyrelsen

Hovedbestyrelsen har i beretningsperioden fokuseret på en lang række forskellige emner af betydning for sygeplejerskerne og sygeplejen, bl.a. overenskomstfornyelsen, professionens udvikling, den sundhedspolitiske dagsorden og organisationens indre liv.

Der har været nedsat en række arbejdsgrupper, som supplerer hovedbestyrelsens arbejde, bl.a. opfølgningen på de vedtagne kongresforslag. I arbejdsgrupperne indgår bl.a. hovedbestyrelsesmedlemmer, repræsentanter for forslagsstillerne og interne og eksterne eksperter.

Kongressen

Kongressen består af 181 medlemmer fordelt på kredsene, seks repræsentanter fra Lederforeningen, seks repræsentanter for SLS samt Dansk Sygeplejeråds formand og to næstformænd.

Kredsenes delegerede fordeler sig med fem kredsformænd, 18 kreds næstformænd og 143 kredsbestyrelsesmedlemmer. Samlet set er der således 166 medlemmer i kredsbestyrelserne. Af disse er 48 medlemmer nyvalgte og 118 medlemmer er genvalgte.

Der har i perioden været afholdt ekstraordinær kongres i 2007, hvor Dansk Sygeplejeråds nye struktur blev vedtaget.

TILLIDSREPRÆSENTANTER

Tillidsrepræsentanterne er Dansk Sygeplejeråds mest arbejdspladsnære politikere og spiller dermed en afgørende rolle for medlemmernes indgang til organisationen. Tillidsrepræsentanterne er også vigtige aktører i udviklingen og formidlingen af organisationens holdninger og politik.

Forskningsprojekt

Kongressen besluttede i 2005 at indhente viden om tillidsrepræsentanternes daglige arbejde i et sundhedsvæsen præget af forandringer. To forsknings-

miljøer har gennemført det fælles forskningsprojekt "Tillidsrepræsentanterne i et forandret sundhedsfelt" i samarbejde med tillidsrepræsentanterne.

Forskningsresultaterne blev offentliggjort i januar 2008. Resultaterne giver et solidt vidensgrundlag om tillidsrepræsentanternes aktuelle situation – bl.a. at det er blevet sværere at få sat sygeplejens vilkår og kvalitet på dagsordenen, som i stedet domineres af formelle og stigende produktivitetsmål. Dermed sættes der pres på fagligheden og professionen.

Ny udviklingsretning

Hovedbestyrelsen har igangsat en række andre aktiviteter med henblik på at debattere, indsamle og kvalificere organisationens viden om tillidsrepræsentanternes rolle, opgaver og vilkår, herunder kongresdrøftelser, debatavis, fokusgruppeinterviews og TR-træf.

På baggrund af aktiviteterne præsenterer hovedbestyrelsen sit bud på en ny udviklingsretning for tillidsrepræsentanterne i Dansk Sygeplejeråd på kongressen i maj 2008.

Fællestillidsrepræsentanterne

Hovedbestyrelsen har i beretningsperioden arbejdet for at styrke dialogen med fællestillidsrepræsentanterne omkring aktuelle faglige og sundhedspolitiske

Ekstraordinær kongres i 2007, hvor Dansk Sygeplejeråds nye struktur blev vedtaget.

udfordringer. Der er bl.a. afholdt et fælles dialogmøde, ligesom der på portalen er etableret området dsr.dk/holdninger med det formål, at bl.a. fællestillidsrepræsentanterne har nem og direkte adgang til information om organisationens holdninger.

LEDERFORENINGEN

Dansk Sygeplejeråd har igennem flere år drøftet, hvordan lederes stemme i organisationen kan styrkes. Dels fordi de ledende sygeplejersker er en gruppe medlemmer med særlige vilkår og udfordringer, som derfor har behov for særlige tilbud og muligheder for indflydelse. Dels fordi de ledende sygeplejersker står over for store udfordringer i disse år, ikke mindst på grund af kommunalreformen, den stigende specialisering og kvalitetsreformen.

På den baggrund har Dansk Sygeplejeråd etableret en Lederforening. Der blev holdt stiftende generalforsamling i september 2007. Valget af formand og de fire bestyrelsesmedlemmer skete i november, og det første bestyrelsesmøde blev afholdt i december. Lederforeningens formand har plads i Dansk Sygeplejeråds hovedbestyrelse.

Dansk Sygeplejeråd fortsætter det politiske arbejde på lederområdet, bl.a. med afsæt i holdningspapiret "Et stærkt fag i udvikling".

Både Dansk Sygeplejeråds formand, Connie Kruckow, og formand for SLS, Kirsten Salling Rasmussen, deltog aktivt i kampagnen Humor mod Aids.

SYGEPLEJESTUDERENDES LANDSSAMMENSLUTNING (SLS)

I 2007 kunne SLS fejre sit sjette jubilæum, og i forbindelse med Dansk Sygeplejeråds strukturændringer gik SLS fra at have én delegeret til seks delegerede på kongressen.

Beretningsperioden har for SLS været præget af en lang række aktiviteter og indsatsområder, herunder:

- Løn efter kompetence: SLS har i en årrække arbejdet med at forbedre løn og vilkår for sygeplejestuderende i studierelevant fritidsarbejde. Målet er at indgå en aftale ved overenskomstforhandlingerne i 2008.
- Revision af sygeplejerskeuddannelsen: SLS sad med ved bordet, da sygeplejerskeuddannelsen blev revideret, og da den nye nationale studieordning blev udarbejdet.
- Humor mod Aids: Dansk Sygeplejeråd og SLS deltog i foråret 2007 i den årlige indsamling Humor mod Aids. Ca. 500 sygeplejestuderende fra hele landet var på gaden for at sælge røde næser og samle penge ind til kampagnen. De indsamlede penge går til uddannelse af sygeplejersker i Malawi, Mozambique og Ukraine. Dansk Sygeplejeråd støttede projektet med 100.000 kr.

SENIORSAMMENSLOTNINGEN

Mange sygeplejersker vælger at bidrage til det faglige fællesskab – også når de har forladt arbejdsmarkedet. Seniorsammenslutningen i Dansk Sygeplejeråd fejrede i august 2007 sit 25-års jubilæum. I sin festtale ved jubilæet lagde Dansk Sygeplejeråds formand bl.a. vægt på, at seniorerne også i fremtiden skal have en central placering i organisationen.

KLUBBER

Efter kommunalreformen er der oprettet et par nye klubber i store kommuner, og enkelte mindre klubber er blevet nedlagt. Kredse forestår nu alle beslutninger og administration vedrørende Dansk Sygeplejeråds klubber. Formålet er, at klubberne har en tæt relation til kredse og medlemmer.

SYGEPLEJEETISK RÅD

Dansk Sygeplejeråd har et tæt samspil med Sygeplejeetisk Råd (SER) om inddragelse af etiske aspekter i sygeplejen.

SER har i perioden bl.a. arbejdet på at styrke det nordiske sygeplejeetiske samarbejde. Et resultat af dette arbejde er, at Sygeplejerskers Samarbejde i Norden (SSN) – på baggrund af et forslag fra de nordiske sygeplejeetiske råd – har besluttet at inddrage etik som tema på SSN's konference i 2008.

ØVRIGE

ORGANISATORISKE AKTIVITETER

Organisatorisk uddannelse

Dansk Sygeplejeråds organisatoriske uddannelser tilbyder kompetenceudvikling for tillidsrepræsentanter, sikkerhedsrepræsentanter, SLS-repræsentanter og kredsbestyrelsesmedlemmer. Beretningsperioden har været præget af forandringer såvel i organisationen som i samfundet, hvilket den organisatoriske uddannelse har taget højde for.

I 2007 blev der gennemført 61 organisatoriske kurser med 7.143 kursusdage og 2.502 deltagere. Som noget nyt blev der i 2006 iværksat en diplomuddannelse for fællestillidsrepræsentanter og erfarne tillidsrepræsentanter, som vil strække sig over de næste to år.

Organisationsudviklingsprojekter

I beretningsperioden har hovedbestyrelsen bevilget støtte til syv organisationsudviklingsprojekter.

- Kompetenceudviklingsforløb for fællestillidsrepræsentanter og enligt siddende tillidsrepræsentanter (Københavns amtskreds).
- Etablering af topledernetværk (amtskredsene i hovedstadsregionen).
- Udviklingsprojekt for tillidsrepræsentanter (Storstrøms amtskreds).
- Udviklingsprojekt for tillidsrepræsentantkollegiet i psykiatrien (amtskredsene i hovedstadsregionen).
- Politisk strategi (amtskredsene i hovedstadsregionen).
- Politik og implementering (Fyns amtskreds).
- Projektet ”3 i 1 – Fællesskab i forandringer af vores arbejdsplads” (Roskilde amtskreds).

Fælleskonferencer

I beretningsperioden har der været afholdt to fælleskonferencer for tillidsrepræsentanter, sikkerhedsrepræsentanter og ledere. I 2006 tog fælleskonferencerne afsæt i de fremtidige muligheder for at styrke og skabe sunde og mangfoldige arbejdspladser. I 2007 rummede fælleskonferencerne en diskussion og perspektivering af fremtidens sundhedsvæsen og blandt andet kvalitetsreformens betydning.

Konferencerne har været velbesøgte med op til 1.000 deltagere pr. år.

Hjælpefonden

Formålet med Hjælpefonden er at yde støtte til medlemmer af Dansk Sygeplejeråd, der som følge af sygdom er kommet i økonomiske vanskeligheder, og hvor det sociale sikkerhedsnet kun giver ringe eller ingen støtte.

Der har i beretningsperioden været 383 ansøgere til Hjælpefonden. Af disse ansøgninger er 327 kommet i betragtning. Hjælpefonden har i perioden uddelt 1.300.250 kr.

Den primære udgift har været i forbindelse med konsultationer hos psykolog. Den overvejende del af disse medlemmer oplever stress/arbejdspress som en væsentlig årsag til deres problem og behandlingsbehov.

NATIONALT SAMARBEJDE

FTF

Dansk Sygeplejeråds hovedorganisation FTF bidrager til at varetage organisationens interesser på en række bredere områder som bl.a. arbejdsmarkeds- og beskæftigelsespolitik, skattepolitik, uddannelse og ledelse. FTF's holdninger formes bl.a. i FTF's forretningsudvalg, beskæftigelsesudvalg, arbejdsmiljøudvalg, internationalt udvalg og uddannelsesudvalg, hvor Dansk Sygeplejeråds formandskab har plads.

På FTF's kongres i november 2006 blev det besluttet, at FTF i 2007-2009 skal arbejde inden for følgende fire indsatsområder:

- Kvalitet i velfærden styrker Danmark
- Kvalificeret arbejdskraft til FTF-områderne
- Velfærd og vækst i EU-perspektiv
- Indflydelse i lokalt perspektiv.

Sundhedskartellet

Sundhedskartellet kunne i 2007 fejre ti-års jubilæum og har udviklet sig fra at være et forhandlingsfællesskab for social- og sundhedsorganisationerne til at blive en selvstændig forhandlingsorganisation inden for sundhedsområdet, der forhandler overenskomster og generelle aftaler med arbejdsgiverne på det regionale og kommunale område (se i øvrigt afsnittet om forhandlingsområdet i kapitel to).

I beretningsperioden har Sundhedskartellet bl.a. aftalt en løngaranti for medarbejdere omfattet af kommunalreformen og gennemført en række regionale lønkonferencer om Sundhedskartellet's lønmodel i

Dansk Sygeplejeråds 2. næstformand, Dorte Steenberg.

samarbejde med Danske Regioner.

Sundhedskartellet har også – som opfølgning på uddannelsesreformen fra 2001 – deltaget i Undervisningsministeriets arbejde med at kortlægge de udfordringer, som professionsbacheloruddannelserne på sundhedsområdet står overfor, ligesom Sundhedskartellet sammen med Dansk Sygeplejeråd har udgivet udspillet "Syv fikspunkter for fremtidens sundhedsvæsen" som input til regeringens kvalitetsreform.

Partssamarbejdet

Via Sundhedskartellet samarbejder Dansk Sygeplejeråd, OAO, YL, FAS og Danske Regioner om den lokale interessevaretagelse for de sygehusansatte med det fælles sigte at skabe attraktive arbejdspladser, der kan fastholde og tiltrække medarbejdere. Partssamarbejdet har bl.a. gennemført en "sygehuscamp" med deltagelse af 50 topledere og medarbejdere fra forskellige sygehuse og faggrupper.

Væksthus for Ledelse

Dansk Sygeplejeråd har via Sundhedskartellet deltaget i tre af Væksthus for Ledelses projekter: Ledere der lykkedes, Kodeks for god ledelse og Ledelseevaluering. Såvel projekt Ledere der lykkedes som Kodeks for god ledelse er begge afsluttet med deltagelse af flere af Dansk Sygeplejeråds ledere. Projekt Ledelseevaluering er igangsat i november 2007.

INTERNATIONALT SAMARBEJDE

European Federation of Nurses Organisations (EFN)

EFN er den europæiske organisation for sygeplejerskeorganisationer. Dansk Sygeplejeråds 1. næstfor-

Rigtig mange sygeplejersker har i perioden deltaget i Dansk Sygeplejeråds faglige arrangementer.

mand er i september 2007 blevet valgt som præsident for EFN. Valgperioden er på to år.

I beretningsperioden har EFN haft tre strategiske mål, nemlig at:

1. Sikre, at sygeplejersker og sygeplejen indgår som vigtige parametre i udviklingen af social- og sundhedspolitikken i Europa.
2. Støtte og facilitere et kvalitativt og retfærdigt sundhedsvæsen i Europa gennem en strategisk indsats for udvikling af en tilstrækkelig, effektiv, kompetent og motiveret arbejdsstyrke af sygeplejersker.
3. Styrke EFN's repræsentation i Europa og udvikle EFN's nøgleposition som brobygger mellem nationale sygeplejerskeorganisationer og beslutningstagere i EU's institutioner.

Sygeplejerskers Samarbejde i Norden (SSN)

Dansk Sygeplejeråd har fortsat sit engagement i Sygeplejerskers Samarbejde i Norden (SSN), som er et samarbejds- og koordinationsforum til støtte for interessefællesskabet mellem de nordiske sygeplejerskeorganisationer. Dansk Sygeplejeråds formand er 1. næstformand i SSN's bestyrelse.

SSN's organisationspolitiske konference om nordiske sygeplejerskers løn- og ansættelsesforhold i efteråret 2007 fokuserede på temaerne ligestilling, pension og arbejdsmiljø. I lyset af de finske sygeplejerskers lønkamp i efteråret 2007, hvor over 12.000 sygeplejersker havde opsagt deres stillinger i utilfredshed med den afsluttede lønforhandling, var løn højt på dagsordenen.

International Council of Nurses (ICN)

Sammen med de øvrige nordiske organisationer arbejder Dansk Sygeplejeråd for, at International Council of Nurses (ICN) fortsat er den mest repræsentative organisation for sygeplejersker på verdensplan, både fagligt og på løn- og ansættelsesområdet. På ICN's repræsentantskabsmøde (CNR) i 2007 var Dansk Sygeplejeråd med til at foreslå, at CNR i 2009 skal komme med et bud på, hvordan ICN's medlemsgrundlag kan blive bredere.

Øvrige internationale fora

På den internationale arena har Dansk Sygeplejeråd i en række fora sat fokus på problemstillinger med betydning for sygeplejerskerne:

- Den sociale dialog på sygehusområdet har sat fokus på den aldrende arbejdsstyrke, rekruttering og fastholdelse samt ændret personalesammensætning på sygehuse.
- I European Public Service (EPSU) har Dansk Sygeplejeråd arbejdet for at få sundhedsområdet fjernet fra direktivet om service i det indre marked.
- I Public Services International (PSI) har Dansk Sygeplejeråd bl.a. været med til at rette opmærksomheden på globalisering, arbejdsforhold i sundhedssektoren, ligestilling og ligeløn, sundhedsreformer/privatisering og migration.

WHO Collaboration Center for Nursing

Dansk Sygeplejeråd blev i juni 2002 anerkendt som WHO Collaboration Center for Nursing og er i 2006 genudpeget for perioden 2006 – 2010. Formålet er at støtte op om aktiviteter i relation til München Deklarationen: Nurses and Midwives: A force for health. I projektperioden har Dansk Sygeplejeråd været involveret i aktiviteter i henholdsvis Litauen og Kirgisistan.

SOLIDARITETSARBEJDE

Dansk Sygeplejeråds internationale solidaritetsarbejde spænder bredt og har fokus på tre områder:

- At styrke sygeplejerskers organisationer.
- At bidrage til at udvikle sygeplejefprofessionen.
- At være med til at forbedre den generelle sundhedstilstand i verden.

ICN's Revolving Fund

Også i den forløbne periode har Dansk Sygeplejeråd bidraget til "ICN's Revolving Fund", som støtter medlemsorganisationer, der ikke er i stand til at betale kontingent til ICN.

Sundhedscenter i Swaziland

Dansk Sygeplejeråds bevilling i 2006 på 500.000 kr. har bidraget til, at der nu er etableret et sundhedscenter for medarbejdere i sundhedsvæsenet og deres nære familie med særligt fokus på hiv/aids og tuberkulose. Efter en lidt langsom start, bl.a. fordi sundhedspersonalet var bekymret for anonymiteten, er besøgstallet stigende. Der er nu ansat en projektleder og to sygeplejersker, og der er udarbejdet en politik og handleplan for centret. Dansk Sygeplejeråd har givet tilsagn om fortsat støtte til centrets drift, som på sigt forventes overtaget af regeringen i Swaziland.

Fagbevægelsens Ulandssekretariat

Ulandssekretariatet arbejder for at fremme demokrati, arbejdstagerrettigheder og arbejdsmiljø samt at bekæmpe fattigdom i udviklingslandene. Det gøres ved at gennemføre projekter, som styrker fagbevægelsen i Afrika, Asien og Latinamerika. Dansk Sygeplejeråd er p.t. involveret i to projekter i samarbejde med Ulandssekretariatet:

- Projekt vedrørende effektivisering af den offentlige sektor i Filippinerne.
- Project Equality & Stability in Central America – Dialogue and Social Responsibility in the Labour Market.

Solidaritetsfonden

Dansk Sygeplejeråds Solidaritetsfond har som formål at støtte:

- Humanitært arbejde (fx ved naturkatastrofer og krig).
- Sundhedsfremme og forebyggelse hos svage og sårbare grupper nationalt og internationalt.
- Kapacitetsopbygning af sygeplejerskeorganisationer med henblik på at forbedre arbejds- og levevilkår for sygeplejersker og sikre udvikling af faget og fremme sundhed.
- Lovligt varslede faglige organisationskonflikter.

På det internationale plan er der i beretningsperioden ydet støtte til bl.a. følger efter oversvømmelsen i Asien, hiv/aids-projekter, følger efter orkanen Felix i Nicaragua, Mellempfolkeligt Samvirkes volontørprogram Global Contact børnehjem for fysisk handicappede børn i Vietnam samt hjælp til flygtninge i Darfur.

Dansk Sygeplejeråds 1. næstformand, Grete Christensen, på besøg i Swaziland, hvor Dansk Sygeplejeråd har bidraget til etableringen af et sundhedscenter for sundhedspersonale.

Nationalt er der ydet støtte til bl.a. ferie for sårbare børn og unge, BørneTelefonen, Børn i Sorg-projekt, Børne- og Ungehuset Mælkebøtten i Nuuk som et tre-årigt sponsorat, rollespil om unge på flugt, Mellempfolkeligt Samvirkes landsindsamling, alvorligt syge børn på Ronald McDonald Huset ved Rigshospitalet og børns ophold på julemærkehjem.

Dansk Sygeplejeråd yder årligt et fast bidrag på 20.000 kr. til Amnesty Internationals faglige arbejde. Endvidere deltager Dansk Sygeplejeråd i Amnesty Internationals appeller for fængslede og forfulgte fagforeningsfolk i hele verden. Dansk Sygeplejeråd er medlem af støttekredsen for Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre og støtter årligt med 10.000 kr.

KOMMUNIKATION

Dansk Sygeplejeråd i medierne

I beretningsperioden har Dansk Sygeplejeråd bl.a. rejst følgende dagsordener i medierne:

- Sygeplejerskemanglen er steget til ca. 1.500. Tallene bygger på en landsdækkende årlig undersøgelse fra Dansk Sygeplejeråd.
- Stress og andre arbejdsmiljøproblemer blandt sygeplejersker, fx at flere og flere får brug for psykologhjælp eller rammes af stressrelateret sygdom.
- Dårlige forhold for patienter og sygeplejersker på medicinske afdelinger.
- Politiske udspil i forbindelse med arbejdet med kvalitetsreformen og trepartsforhandlingerne, fx om kliniske ekspertsygeplejersker, sundhedsfremme og forebyggelse og social ulighed i sundhed.
- En kritik af JBS' reklame for undertøj, der viste en næsten afklædt fotomodel i sygeplejerskeuniform. Kampagnen blev trukket tilbage.
- En kritik af regeringens aftale med Dansk Folkeparti og Socialdemokraterne om fem mia. kr. til OK 08. Pengene var i realiteten en fremrykning af lønmidler, som alligevel ville være kommet de offentligt ansatte til gode.

Dansk Sygeplejeråds formand blev både i 2007 og 2008 af Dagens Medicin placeret som nr. fem på listen over de mest magtfulde personer i sundhedsvæsenet.

Sygeplejersken

Tidsskriftet blev relanceret i marts 2007 med bl.a. nyt layout og kommer nu i to forskellige versioner. Den ene version er Sygeplejersken Perspektiv, der indeholder historier, som rækker længere ud end sygeplejerskernes verden. Den anden version indeholder primært historier skrevet til sygeplejersker som faggruppe. I begge versioner af Sygeplejersken er der bevaret en faglig sektion.

I 2007 uddelte Sygeplejersken Kirsten Stallknecht Prisen til sygeplejerskerne Bettina Kølle og Stine Kongsgart Reunert. De modtog prisen for deres samlede aktivitet og modige, gennemtænkte indsats for at få sat fokus på de massive problemer, der hersker på de medicinske afdelinger.

En undersøgelse af fagbladenes rolle i medieverdenen viser, at fagbladet Sygeplejersken er i top 20 blandt de toneangivende fagblade på social- og sundhedsområdet.

Synergi

Synergis oplagstal er i fortsat vækst, og nyhedsbrevet sendes nu til ca. 14.000 modtagere i og uden for organisationen. Nyhedsbrevet har et højt gennemslag i den eksterne presse. Nyhedsbrevet har i beretningsperioden haft fokus på bl.a. følgende emner:

- Den stigende mangel på sygeplejersker.
- Forholdene på de medicinske afdelinger.
- Dansk Sygeplejeråds forslag til et bedre sund-

De to sygeplejersker Bettina Kølle og Stine Reunert fik i 2007 tildelt Kirsten Stallknecht Prisen for at have gjort opmærksom på urimelige forhold på medicinske afdelinger.

hedsvæsen (bl.a. kliniske ekspertsygeplejersker, ændret autorisationslov og behov for en sundhedshotline).

- De stigende udgifter til vikarer.
- Sygeplejerskernes løn og arbejdsforhold i relation til OK 08.
- Folketingsvalg 2007.
- Føljeton: De faglige selskaber.

Forkant

Dansk Sygeplejeråd begyndte i december 2007 at udgive et nyt magasin om ledelse i sundhedsvæsenet, Forkant.

Magasinets kernemålgruppe er de ledende sygeplejersker, men det sendes også til andre ledere i sundhedsvæsenet, til pressen og til udvalgte forskere og meningsdannere i ledelse. Det sker for både at styrke medlemskommunikationen om ledelse og samtidig sikre, at omverdenen bliver opmærksom på de emner og budskaber, som de ledende sygeplejersker, Dansk Sygeplejeråd og Lederforeningen er optaget af.

Magasinet udkommer fire gange årligt i et oplag på 8.000 eksemplarer.

dsr.dk

Portalen, der årligt har 1.500.000 besøgende, fik i 2006 en ny struktur og et nyt design, som afspejler Dansk Sygeplejeråds holdningsområder og visioner.

På nyhedssiden kan man som bruger nu vælge at abonnere på bestemte nyheder. Samtidig er portalen nu også begyndt at formidle via video.

De fem kredse har alle fået nye hjemmesider, som er udarbejdet i tæt samarbejde med repræsentanter fra kredsene, samtidig med at de har samme struktur og design som www.dsr.dk.

ØVRIGE FÆLLESSKABER

Danske Sundhedsorganisationers Arbejdsløshedskasse (DSA)

DSA er i dag a-kasse for seks faggrupper inden for Sundhedskartellet. Det drejer sig om sygeplejersker, bioanalytikere, ergoterapeuter, fysioterapeuter, jordemødre og radiografer. A-kassen forsikrer over 78.000 medlemmer og er i stadig vækst. Omkring

56.000 af medlemmerne er sygeplejersker. DSA er landets 10. største a-kasse og samtidig den billigste.

Pensionskassen for sygeplejersker

Bestyrelsen har i 2007 afsluttet arbejdet med at renovere pensionskassens ydelsesmønster. Det skete ved at tilbyde alle medlemmer muligheden for at overflytte til den nye ydelsespakke omkring dødsfald.

Pensionskassen har gennem en længere årrække sænket omkostningerne målt pr. medlem – uden at det er gået ud over kvaliteten i servicen. Ikke mindst etableringen af serviceselskabet FORCA har gjort dette muligt. De årlige omkostninger målt pr. medlem er faldet med 31 pct., fra 727 kr. i 2005 til 503 kr. i 2008.

I efteråret 2007 var der valg af delegerede til pensionskassen, og interessen blandt medlemmerne for at blive delegeret er fortsat stor.

Pensionskassen har fastsat etiske retningslinjer for investeringer.

Bauta

Gennem Bauta er Dansk Sygeplejeråd med til at sikre, at medlemmerne tilbydes forsikringer på vilkår og til priser, der er konkurrencedygtige. De attraktive forsikringer er også en fordel, når Dansk Sygeplejeråd skal rekruttere nye eller fastholde eksisterende medlemmer. Studerende tilbydes en særlig fordelagtig forsikring. Som noget nyt fra 1. januar 2008 er rejseforsikringen udvidet til at dække, så den giver den sikkerhed, som det gule sygesikringsbevis ikke længere giver.

Lån & Spar Bank

Samarbejdet mellem Lån & Spar Bank og Dansk Sygeplejeråd giver medlemmerne mulighed for at få rabat på mange bankforretninger via DSR-Bank. Man kan bl.a. få et gratis MasterCard, spare det årlige kortgebyr og få op til 42 dages gratis kredittid.

Vilvorde

Dansk Sygeplejeråds KursusCenter Vilvorde har fortsat en høj belægningsprocent. Vilvorde KursusCenter har igangsat en omfattende renovering af bygningerne i 2007.

Sygeplejerskernes Fritidsboliger A/S

Ferieboligernes belægningsprocent har over de sidste fem år været faldende, fra ca. 75 pct. i 2003 til ca. 67 pct. i 2007. I sommermånederne er belægningsprocenten dog fortsat tæt på 100, med husene i Gl. Skagen som de mest søgte. Målet er fortsat at fastholde de billige udlejningspriser til gavn for medlemmerne.

Hotel Koldingfjord

Hotel Koldingfjord, som Dansk Sygeplejeråd ejer halvdelen af aktierne i, har færdiggjort en gennemgribende renovering af værelser og conferencefaciliteter for fortsat at sikre, at hotellet lever op til højeste standard. Hotellet har styrket og udbygget sin position som en af landets førende hotel-, restaurations-, kursus- og konferencevirksomheder.

Forbrugsforeningen

Alle medlemmer af Dansk Sygeplejeråd kan blive medlem af Forbrugsforeningen af 1886, som giver mulighed for at købe ind og spare penge. Hver gang foreningens kontokort benyttes hos en af de ca. 4.300 forretninger, der samarbejdes med, opnår man bonus. Forbrugsforeningen tæller i dag knap 170.000 medlemmer – heraf ca. 11.900 fra Dansk Sygeplejeråd.

Dansk Sygeplejehistorisk Museum

Med virkning fra 1. januar 2008 er der indgået en samarbejdsaftale med Syddansk Universitet (SDU) om driften af Sygeplejehistorisk Museum, hvorved SDU overtager en del af driften og administrationen af museet.

Dansk Sygeplejehistorisk Selskab

Selskabets formål er at fremme interessen for sygeplejens historie i Danmark, i Norden og internationalt. Selskabet er endvidere støtteforening for Dansk Sygeplejehistorisk Museum og indsamler og beskriver historiske elementer, bøger, billeder og personhistorier, der belyser sygeplejehistoriske emner og områder.

Nyt Nordisk Forlag

Dansk Sygeplejeråd har sammen med Nyt Nordisk Forlag udgivet sygeplejefaglig litteratur siden 1926. I 2007 er der udkommet nye udgaver af flere titler, og i 2008 udkommer "Sygepleje i fortid og nutid – historiske indblik", som bl.a. giver indblik i, hvordan sygeplejerskernes fagidentitet har formet sig siden 1800-tallet.

En profession med høj værdi for samfundet

Markant bedre løn til sygeplejerskerne er hovedkravet ved overenskomstforhandlingerne med regioner og kommuner i 2008. Det handler i bund og grund om ligeløn: Sygeplejerskerne har i dag et lønefterslæb på 27 pct. i forhold til privatansatte med samme uddannelsesniveau. Markante lønforbedringer kan dog ikke stå alene. Derfor har Dansk Sygeplejeråd også rejst krav om, at pensionen skal forbedres, så sygeplejerskerne er sikret et godt økonomisk grundlag, når arbejdslivet ophører, ligesom vi har rejst krav om et bedre arbejdsliv for sygeplejerskerne.

Rammerne for sygeplejerskernes arbejdsmiljø fastlægges både centralt, regionalt og lokalt. Derfor er bedre arbejdsmiljø et væsentligt indsatsområde i det politiske arbejde.

OVERENSKOMSTFORHANDLINGER I REGIONER OG KOMMUNER

Sygeplejerskernes hovedkrav

Langt størstedelen af Dansk Sygeplejeråds medlemmer er ansat i regionerne og kommunerne. Medlemmerne har fremført ét hovedkrav til den ny overenskomst: Markant bedre løn.

I dag tjener en offentligt ansat med en mellemlang videregående uddannelse – fx en sygeplejerske – 27 pct. mindre end en privatansat med samme uddannelsesniveau. Derfor skal lønforskellen til det private arbejdsmarked indsnævres, så sygeplejerskerne får en attraktiv løn, der afspejler deres værdi for samfundet, kombineret med en pension, som medvirker til at sikre et godt økonomisk grundlag efter arbejdslivets ophør. Dansk Sygeplejeråd har også rejst krav om bl.a. reel indflydelse på tilrettelæggelse af arbejdstiden, så arbejds- og familielivet kan kombineres bedre.

Den politiske overligger for overenskomstforhandlingerne handler om rekruttering og fastholdelse: Sundhedsvæsenet har allerede i dag stor mangel på sygeplejersker, hvilket går ud over patienterne. Derfor er det nødvendigt, at arbejdsgiverne gør en målrettet indsats for at rekruttere nye sygeplejersker til faget og fastholde de erfarne.

Arbejdsgiverne mødte imidlertid op til forhandlingsbordet med krav, der lå meget langt fra Dansk Sygeplejeråds: Lønfesten var aflyst på forhånd, og sygeplejerskerne skulle bidrage til at løse mangelsituationen ved at arbejde flere timer om ugen.

Sundhedskartellet – et stærkt forhandlingsfællesskab

Dansk Sygeplejeråd forhandler overenskomsterne sammen med Sundhedskartellet. Ved OK 08 forhandler Sundhedskartellet for ca. 49.600 medlemmer (heraf 35.800 sygeplejersker) på det regionale område, hvilket svarer til 40 pct. af regionernes medarbejdere. I kommunerne forhandler vi for 26.600 personer (heraf 16.500 sygeplejersker), svarende til fem pct. af kommunernes medarbejdere.

Sundhedskartellets samlede lønsum er på ca. 24,6 mia. kr. – fordelt med ca. 16,5 mia. på det regionale område og 8,1 mia. på det kommunale område.

Dansk Sygeplejeråds krav hænger sammen med Sundhedskartellets langsigtede strategi, der går ud på, at vi vil:

- Have det samme i løn som privatansatte med samme uddannelsesniveau.
- Have bedre sammenhæng mellem arbejdsliv og privatliv.
- Sikre en pensionsprocent på 18, så alle kan have en ordentlig levestandard efter arbejdslivets ophør.

Overenskomstforberedelsen

I foråret 2007 tog Dansk Sygeplejeråd fat på forberedelserne til OK 08. Hovedbestyrelsen udsendte et debatoplæg om overenskomstfornyelsen til alle medlemmer, som kunne danne grundlag for medlemmernes krav. Som optakt til kravsindsamlingen blev der afholdt en konference med deltagelse af over 900 tillidsrepræsentanter og politisk valgte fra alle Sundhedskartellets organisationer.

Hen over sommeren indsamlede kredsbestyrelserne medlemmernes krav til OK 08. Kravene blev prioriteret i Dansk Sygeplejeråds hovedbestyrelse, som efterfølgende sendte dem videre til Sundhedskartellets forhandlingsudvalg, der foretog en samlet prioritering og indgik en forhandlingsaftale.

Som led i denne proces afholdtes en fælles konference for hovedbestyrelserne i Sundhedskartellets medlemsorganisationer.

Lønefterslæb og ligeløn

I sensommeren 2007 var der i pressen en lang og intens debat om lønningerne i den offentlige sektor. En del af debatten handlede om teknik: Hvordan skal offentligt ansattes løn opgøres?

En anden del af debatten handlede om ligeløn. Dansk Sygeplejeråd deltog meget aktivt i debatten, bl.a. med afsæt i egne analyser, der viste, at de offentligt ansatte med en mellemlang videregående uddannelse tjener 27 pct. mindre end de privatansatte med samme uddannelsesniveau. Denne debat fortsatte under valgkampen op til Folketingsvalget i november.

Dansk Sygeplejeråd opfordrede Folketinget til at forny den danske model på følgende to måder:

- For det første ved at afsætte en ekstra pulje penge til overenskomstforhandlingerne, så der kunne tages hul på at løse problemet med uligeløn. Regeringen var stærk modstander, men i sommeren og efteråret lovede en række partier at afsætte en ekstra pulje penge. Lige inden jul indgik regeringen en aftale med DF og S om at udmønte reguleringsordningen tidligere. Med andre ord: Ingen ekstra penge til de offentlige overenskomstforhandlinger selv om aftaleparterne forsøgte at få det til at se sådan ud.
- For det andet at nedsætte en ligelønskommissi-

on, som kunne bane vejen for en egentlig ligelønsreform. Vores hovedorganisation FTF sendte allerede i sommeren 2007 en henvendelse til statsministeren med en klar opfordring til, at regeringen nedsatte en lønkommission. Dansk Sygeplejeråd genoptog i februar 2008 det politiske pres for at nedsætte en ligelønskommission. Her barslede den norske regerings Likelønnskommission nemlig med en rapport, der bl.a. anbefalede et lønløft for udvalgte kvindedominerende faggrupper i den offentlige sektor i Norge.

Konfliktforberedelse

I forbindelse med overenskomstforhandlingerne blev der som altid igangsat konfliktforberedelse. Hovedbestyrelsen traf i november 2007 beslutning om, at hvis der skulle iværksættes en konflikt, skulle konflikten omfatte samtlige sygeplejersker i basisstillinger i kommuner og regioner og ikke som vanligt ca. 10 pct. af medlemmerne. Hovedbestyrelsen besluttede også, at for at kunne få konfliktunderstøttelse skulle sygeplejerskerne være registreret som aktive medlemmer pr. 1. januar 2008.

I december 2007 blev der afholdt tillidsrepræsentantmøder i samtlige kredse, hvor tillidsrepræsentanterne dels drøftede den politiske strategi med Dansk Sygeplejeråds 2. næstformand og dels blev klædt på til at kunne foretage medlemstjek, orientere deres kolleger m.v. I januar og februar afholdtes – i tæt samarbejde med Lederforeningen – parallelle møder for lederne.

Mediedækning

Mediernes dækning af overenskomstforhandlingerne har været betydeligt mere omfattende end i forbindelse med OK 05. Det skal ses i lyset af, at de offentligt ansattes arbejdsforhold længe har været et meget synligt tema i mediebilledet, ligesom de offentligt ansattes lønkamp i eftersommeren 2007 blev et politisk tema på Christiansborg.

Dansk Sygeplejeråd har bl.a. lanceret følgende vigtige historier:

- Sygeplejersker har et lønefterslæb på 27 pct. i forhold til ansatte i den private sektor på samme uddannelsesniveau, eksempelvis journalister eller diplomingeniører.
- Lønforskellen mellem privatansatte og offentligt

I december gik sygeplejersker på gaden over hele landet for at dele honninghjerter ud til danskerne med budskabet om, at sygeplejersker skal have en bedre løn.

ansatte sygeplejersker er på 23 pct., hvilket er en bombe under det offentlige sundhedsvæsen.

- En landsdækkende undersøgelse viser, at syv ud af ti danskere bakker op om, at sygeplejerskernes løn er for lav.
- I forbindelse med folketingsvalget: Folketinget bør afsætte ekstra milliarder til forbedringer af sygeplejerskernes løn samt vedtage en ligelønsreform.
- Vikarer koster sundhedsvæsenet en halv mia. kr. årligt. Pengene kunne i stedet være blevet brugt på at fastholde de fastansatte.

Lokale forhandlinger

I kongresperioden har organisationen lokalt arbejdet med at udmønte overenskomstaftalerne, der blev indgået i 2005. Når det gælder den lokale løn, viser foreløbige opgørelser, at Sundhedskartellet's organisationer har fået det, vi har aftalt.

OVERENSKOMSTFORHANDLINGER I STATEN

Krav fra sygeplejersker i staten

Overenskomsten for de statsligt ansatte sygeplejersker udløber 1. april 2008. Derfor har Dansk Sygeplejeråd forhandlet om overenskomstfornyelse, hvilket er foregået i COII-regi.

Ligesom på det regionale og kommunale område udarbejdede Dansk Sygeplejeråd i foråret 2007 et debatoplæg for de statsligt ansatte sygeplejersker. Kravene fra medlemmerne blev indsamlet via tillidsrepræsentanterne og efterfølgende prioriteret af hovedbestyrelsen, inden de blev sendt til COII den 1. september 2007.

De overordnede krav på statens område omhandler bl.a.:

- En konkurrencedygtig og attraktiv løn.
- Bedre pensionsdækning.
- Fleksibel overgang fra arbejdsliv til pension.

Strejker og stillingsblokade på SOSU- og VUC-området

Social- og sundhedsskolerne blev i forbindelse med kommunalreformen overført til staten. Der var på statens område ikke en overenskomst, der dækkede det område, og derfor påbegyndte organisationerne i efteråret 2006 forhandlinger om en ny overenskomst med Personalestyrelsen. Da der ikke kunne opnås enighed om en ny overenskomst, blev der varslet stillingsblokade. Det anfægtede Personalestyrelsen, som indbragte sagen for Arbejdsretten, der gav organisationerne medhold. Organisationerne havde i mellemtiden besluttet, at konflikten skulle optrappes, og at der skulle varsles strejke efter dommen i Arbejdsretten.

Stillingsblokaden trådte i kraft den 15. marts 2007, og samtidig blev der afsendt strejkevarsel. Varslet omfattede tre SOSU skoler og to VUC centre – i alt 80 medlemmer af Dansk Sygeplejeråd.

Konflikten gik i gang den 16. april. Den 27. april lykkedes det at indgå en aftale med Finansministeriet om, at alle ansatte omfattes af et protokollat, der sikrer administrationsgrundlaget frem til 1. april 2008. Administrationsgrundlaget svarer til de hidtidige amtskommunale overenskomster.

OVERENSKOMSTFORHANDLINGER PÅ PRIVATOMRÅDET

Flere privatansatte sygeplejersker

Det private område er i fortsat vækst som ansættelsesområde for sygeplejersker, bl.a. fordi flere og flere ansættes via vikarbureauer, privathospitaler o.l. En stor del af de sygeplejersker, der er ansat efter en privatoverenskomst, er timelønsansatte – især i vikarbureauerne. Omregnet til fuldtidsstillinger er der ca. 3.000 privatansatte sygeplejersker.

Dansk Sygeplejeråd har en privatlønsstrategi, som danner udgangspunkt for alle forhandlinger på det private område. Strategien er, at:

- Overenskomstsamarbejdet med organisationer på sundhedsområdet skal intensiveres.
- Lønnen skal ligge 20-25 pct. højere end i det offentlige.
- Pensionsprocenten skal op på 18 pct.

- Der indgås aftaler vedrørende ferie/feriefridage og fravær af familiemæssige årsager.
- Timelønnede sikres løn under sygdom.
- Overenskomsterne skal indeholde bestemmelser om tjenestefrihed til videre- og efteruddannelse samt kompetenceudvikling.

Målet er også, at der kan indgås rammeaftale efter en model med en kombination af centralt og lokalt aftalte vilkår.

55 overenskomstfornyelser

Alle overenskomster mellem Dansk Sygeplejeråd og arbejdsgivere, der er medlem af en arbejdsgiverorganisation under DA, blev fornyet pr. 1. marts 2007. Resultatet fra hovedforliget mellem DA og LO blev lagt til grund. Fornyelsen vedrører i alt 55 overenskomster.

Hospitaler og klinikker

Forhandlingerne medførte en samlet lønregulering i perioden på 12 pct. fordelt på lønregulering og et nyt uddannelsestillæg på 286 kr. pr. måned. Uddannelsestillægget ydes til alle for pligten til at efteruddanne sig. Derudover indføres to uddannelsesdage med fuld løn og betalte udgifter til kursusafvikling. I overenskomster med privathospitaler og klinikker, der ikke er medlem af ovennævnte arbejdsgiverforeninger, reguleres lønnen hvert år i henhold til lønudviklingen på det private område.

Vikarbureauer

Lønstigningen udgør 12 pct. i perioden fordelt på lønregulering samt et tillæg på 1,50 kr. pr. time. Tillægget ydes til alle for pligten til at holde sig fagligt ajour. Herudover er påbegyndt en pensionsordning for timelønnede, der udgør 4,5 pct. ved udgangen af OK-perioden. I overenskomster med vikarbureauer, der ikke er medlem af en arbejdsgiverforening, reguleres lønnen hvert år i henhold til lønudviklingen på det private område.

Bedriftssundhedstjenesten

Virksomheder, der er medlem af en brancheorganisation under Dansk Arbejdsgiverforening, er omfattet af rammeaftalen mellem Dansk Arbejdsgiverforening og Dansk Sygeplejeråd. Den blev fornyet pr. 1. marts 2007 og er dels kendetegnet ved, at lønnen aftales konkret med den enkelte sygeplejerske, dels at pensionsordningen kan aftales højere end den fastlagte.

Et sundt og godt arbejdsmiljø står højt på Dansk Sygeplejeråds dagsorden.

Diakonhjem, Mariehjem, OK-fonden, Falck mv.

Dansk Sygeplejeråd har overenskomster med en række traditionelle, selvejende institutioner og fonde som OK-Fonden, Fonden for Fremskaffelse af Boliger til Ældre og Enlige, Mariehjemmene samt Danske Diakonhjem. Servicebranchens Arbejdsgiverforeninger organiserer flere af de øvrige private aktører, herunder ISS, som forestår driften af flere områder. Herudover er Falck en væsentlig aktør, med hvem der fortsat pågår forhandlinger om en landsdækkende overenskomst.

Dansk Sygeplejeråd indgik sammen med Ergoterapeutforeningen, Danske Fysioterapeuter, Kost & Ernæringsforbundet samt Danske Afspændingspædagoger pr. 1. oktober 2006 en fællesoverenskomst med Mariehjemmene. Det første offentligt-private partnerskab er etableret 1. januar 2008 mellem Falck og Helsingør Kommune for træningscenter Poppelgården.

ARBEJDSMILJØ

Politisk ramme om arbejdsmiljøindsatsen

Udfordringerne på arbejdsmiljøområdet er løbende blevet drøftet i hovedbestyrelsen – ikke mindst som opfølgning på en kongresbeslutning om at sætte fo-

kus på sygeplejerskers arbejdsvilkår og deres betydning for den sygeplejefaglige kvalitet i behandling og pleje. Opfølgningen på kongresbeslutningen er forankret i en styregruppe, der bl.a. omfatter Dansk Sygeplejeråds 2. næstformand og en politisk valgt repræsentant for hver kreds, og i en projektgruppe, der bl.a. omfatter repræsentanter for forslagsstillerne.

Hovedindsatsen tænkes afviklet hen over efteråret 2008, men arbejdet er påbegyndt i beretningsperioden. Konkret er der bl.a. igangsat følgende aktiviteter:

- Udarbejdelse af en dokumentationsrapport om sammenhæng mellem arbejdsmiljø og kvalitet i sygeplejen.
- Udarbejdelse af pjece med ti udsagn/teser til sikkerhedsrepræsentanter, tillidsrepræsentanter og ledere til brug for møder med fx ledelsen og MED-udvalg.
- Startpakke til nyvalgte sikkerhedsrepræsentanter.

Blandt de konkrete aktiviteter er også tilbud til erfarne sikkerhedsrepræsentanter og forskellige tiltag i forhold til at styrke dannelsen af lokale netværk på arbejdspladsen og i regionen/kommunen. Dette udgør en del af opfølgningen på kongressens beslutning om at styrke rekrutteringen og fastholdelsen af sygeplejersker som sikkerhedsrepræsentanter, samt

at indsatsen og samarbejdet med de sygeplejersker, der allerede er sikkerhedsrepræsentanter, skal forbedres.

Derudover har hovedbestyrelsen fastlagt en samlet politisk ramme om organisationens arbejdsmiljøindsats. Den politiske ramme skitserer bl.a., at indsatsen retter sig mod både et samfunds-, arbejdsplads- og individperspektiv, og at de konkrete aktiviteter retter sig mod de tre niveauer.

På arbejdsmiljøområdet er der endvidere forsøgt indledt et tættere samarbejde med arbejdsgiverne (fx om at minimere natarbejde), ligesom organisationens holdninger til arbejdsmiljø (herunder nedslidning, stress, psykisk arbejdsmiljø mv.) systematisk er sat på dagsordenen via egne og eksterne medier, i fagtidskrifter m.v. Samtidig har FTF på foranledning af Dansk Sygeplejeråd iværksat et udredningsarbejde omkring en af de største udfordringer for sygeplejerskernes arbejdsmiljø: Kravet om øget fleksibilitet.

Politiske fora

Der er en række politiske fora, hvor Dansk Sygeplejeråd har været med til at sætte sygeplejerskernes arbejdsmiljø på dagsordenen. Fx kan nævnes:

- FTF's arbejdsmiljøudvalg: Foruden fleksibilitet har eftersynet af den nye arbejdsmiljølov med særlig fokus på det psykiske arbejdsmiljø været et af de store temaer. Via udvalget er det muligt at præge, hvad regeringens Arbejdsmiljøråd beskæftiger sig med.
- Branchearbejdsmiljørådet for Social og Sundhed (BAR SoSu): Dansk Sygeplejeråd har bl.a. medvirket til at sætte fokus på bl.a. personforflytning, psykisk arbejdsmiljø, stressværktøjer, forebyggelse af vold blandt studerende, arbejdstid (herunder natarbejde), ledernes psykiske arbejdsmiljø og ledelse af arbejdsmiljøet. I handlingsplan 2010 sættes fokus på temaerne psykisk arbejdsmiljø, muskel- og skeletbesvær, støj, ulykker, sund hud og indeklima.

Formandskabet har også haft møder med KL og Danske Regioner om sygeplejerskernes arbejdsvilkår, særligt med fokus på konsekvenserne af den stramme økonomi, øgede krav om dokumentation af resultater, sygeplejerskemanglen og sygeplejerskernes manglende efter- og videreuddannelsesmuligheder.

Undersøgelse af sygeplejerskers arbejdsmiljø (SATH)

Dansk Sygeplejeråd har siden 2002 i samarbejde med Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA) udgivet fem rapporter om sygeplejerskers arbejdsmiljø, trivsel og helbred (SATH). Formålet med undersøgelsen er at afdække belastninger og ressourcer i sygeplejerskernes arbejdsliv. Målet er at sikre sygeplejerskerne attraktive og sunde arbejdspladser.

I april 2007 blev der foretaget den første opfølgning på undersøgelsen fra 2002 via en spørgeskemaundersøgelse blandt cirka 6.000 aktive sygeplejersker i Danmark. Resultaterne offentliggøres løbende i 2008.

En række aktiviteter har fulgt op på de forskellige SATH-rapporter:

- Undervisning af sikkerheds- og tillidsrepræsentanter samt af enkelte grupper af sygeplejestuderende, hvor der er sat fokus på forebyggelse i arbejdsmiljøet.
- Præsentation af resultaterne fra SATH-undersøgelserne ved konferencer både nationalt og internationalt.
- Dansk Sygeplejeråd har i flere sammenhænge sat dagordenen i forhold til emner som eksempelvis tidlig tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet og underrapportering af arbejdsskader.

Kurser

En af de store aktiviteter er undervisning af sikkerheds- og tillidsrepræsentanter om arbejdsmiljø både på modulkurser og på mindre kursusaktiviteter lokalt i kredsene. Der er desuden undervist i forebyggelse af belastninger fra arbejdsmiljøet på flere efteruddannelser, fx for operationssygeplejerskerne.

Fælleskonferencer

Fælleskonferencerne for ledere, tillids- og sikkerhedsrepræsentanter er en anden vigtig aktivitet. I 2007 var følgende arbejdsmiljøemner på dagsordenen:

- Dilemmaer og paradokser i arbejdet med stress.
- Antropologisk metode anvendt i undersøgelsen af det psykiske arbejdsmiljø.
- Tendensen til mere grænseløse arbejdsvilkår som udfordring for arbejdslivets kvalitet.

Publikationer

Dansk Sygeplejeråd har udgivet publikationerne "Stresskatalog med ni gode historier" og "Ansættelsesforhold og Methicillin Resistente Staphylococcus Aureus (MRSA)."

International arbejdsmiljødag

Under temaet "Sikkert og sundt for alle – velfærd med arbejdsmiljø i centrum" markerede FTF, LO og deres medlemsorganisationer den internationale Arbejdsmiljøets dag den 28. april 2007. Her havde sikkerhedsrepræsentanterne mulighed for at sætte arbejdsmiljøet på dagsordenen.

Samarbejdsprojekter med andre organisationer

Dansk Sygeplejeråd deltog i 2007 sammen med Finansforbundet i FTF-projektet "Attraktive seniorer på attraktive arbejdspladser". Målet var at udarbejde seniorkompetenceprofiler og at ændre arbejdspladsernes holdninger i forhold til fastholdelse af seniorer. Resultaterne er samlet i pjecen: "Attraktive seniorer på attraktive arbejdspladser".

I forlængelse af overenskomsten i 2005 blev igangsat to projekter: "Arbejdstid, medbestemmelse og arbejdsmiljø" og "Forebyggelse af vold" i samarbejde mellem Sundhedskartellet og arbejdsgiverne. Dansk Sygeplejeråd er repræsenteret i projektgrupperne.

ARBEJDSKADER

Blandt de kontante resultater af Dansk Sygeplejeråds arbejdsskadesagsbehandling er:

- Der er i perioden 2006 til 1. december 2007 udbetalt godtgørelse for varigt mén på 9,5 mio. kr. i 157 arbejdsskadesager.
- Der er udbetalt endelig godtgørelse for tab af erhvervsevne i 119 sager, hvilket svarer til 29,1 mio. kr.
- 18 personer er tilkendt en løbende erhvervs-evnetabserstatning – primært under revalidering.

I perioden har der været en tilgang på 277 sager, mens 298 sager er arkiveret i perioden. Ved udgangen af januar 2008 var der registreret 790 aktive sager i alt.

I forhold til sidste beretning er der sket en ændring af praksis vedrørende tilkendelse af erhvervsevnetab, når der som følge af en arbejdsskade tilkendes fleks-

job. Ændringen betyder, at der fremover må forventes et fald i erstatninger for tab af erhvervsevne.

Brystkræft som erhvervssygdom

Arbejdsskadestyrelsen har besluttet, at tilfælde af brystkræft, hvor der har været tale om natarbejde i mere end 15-20 år, skal anmeldes som en formodet erhvervssygdom og forelægges Erhvervssygdomsudvalget med henblik på eventuel anerkendelse efter lov om arbejdsskadesikring.

Derfor har Dansk Sygeplejeråd opfordret medlemmer, der har eller har haft brystkræft og har haft natarbejde i en længere årrække, til via egen læge at få sygdommen anmeldt til Arbejdsskadestyrelsen. Ved henvisning fra kredsene kan medlemmerne få støtte til at føre sagen hos arbejdsskadekonsulenterne i sekretariatet.

Dansk Sygeplejeråd har opfordret arbejdsgiverne til at se på organiseringen af arbejdet, fx ved at minimere de opgaver, der skal løses om natten, så færrest muligt behøver at have natarbejde. Dansk Sygeplejeråd har også opfordret til, at arbejdsgiverne tager initiativ til at drøfte denne nye viden i sikkerhedsorganisationerne og MED-udvalgene.

Psykiske sygdomme som erhvervssygdomme

Kun posttraumatisk belastningsreaktion opstået efter vold eller trusler om vold er optaget på erhvervssygdomsfortegnelsen. Derfor har Dansk Sygeplejeråd – gennem FTF's repræsentation i Erhvervssygdomsudvalget – rejst ønske om yderligere udredning af årsagssammenhænge mellem belastninger på arbejdspladsen og andre psykiske sygdomme end posttraumatisk belastningsreaktion.

Dette ønske er blevet imødekommet, og udvalget fik primo 2008 forelagt udredninger om sammenhænge mellem stress og hjertesygdomme og sammenhænge mellem stress og psykiske sygdomme. Efter fremlæggelse af disse udredninger vil udvalget vurdere, om der er grundlag for at udvide anerkendelsespraksis.

H:S

H:S
Kysthospitalet
BYGGELEJERSKE
BYGGELEJERSKE